

Latvijas Kareivis: Svētdiena, 6. oktobris, 1935

Zviedru preses cildinājumi mūsu balletam

Latvju toallēta pēdējā uzstāšanās Stokholma («Mīlas uzvara») atrod zviedru prese sekojošu novērtējumu: «Stokholms Tidningen» raksta: «Jānis Mediņš komponējis dzīvu, ritmisku, melodijām bagātu muziku, kurā izskanēja daudz tautas motīvu. Nav šaubu, ka J. Mediņš pieskaitāms pie komponistiem, kas saprot savu lietu, kam ir kultivētas mūzikas intensīva izjūta. Savu darbu viņš diriģēja lieliski. Šis ballets ir par daudz bagāts, lai varētu apstāties pie atsevišķiem detaļiem jeb personām. Bet taisni tasi pierāda Rīgas balleta caurmēra augsto līmeni. Jācer, ka zviedru valsts revizors būs šo izrādi noskatījis un ka viņam atvērsies acis priekš visa tā, kas nepieciešams, lai arī mūsu ballets varētu sasniegt tos augstumus, ikadus sasnieguši mušu kaimiņi otrpus Baltijas juras. Nu paliek no visa sevišķi jaukas atmiņas, kas aicina sekot rādītājam piemēram» .

«Socialdemokraten» apskata arī svētdienas divertismenta programmu. «Dejā P'as de deux» bija apbrīnojama graciozā Mirdza Griķe ar savu partneri Plūci. A. Ozoliņš uzradīja lielu veiklību un komiķis Leščevskis ar Melāniju Lenci ķīniešu groteska jaunus humoristiskus vilcienus. Eleganti un skaisti dejojā T. Šmite un A. Piķieris Strausa valsi. Prima balerīna Tangijeva-Birzniece aizrāva publiku ar savu kaukāziešu deju, kuru nācās atkārtot. Tāpat arī E. Pīferei un Lēmanim bija jāatkārto «Pirmā mīlestība», kas tika dejota ar izcilus izjūtu. Latvju dejā acis apžilbināja skaistie tautas tērpi.

Kalniņa «Zilais kalns» bija spīdoši instrumentets un guva dzīvus panākumus. V. Stottam ir smuks baritons un intelligents priekšnesums, kas viņam sagādāja siltu uzņemšanu. Elza Žebranska ar savu Rossini āriju iedziedājās visu sirdīs.

Trešais un pēdējais priekšnesums pirmdien sasniedza viesizrāžu kulminācijas punktu. Mediņa mūzika ir aizraujoša, idejām bagāta un lieliska harmonijā un instrumentācijā. Nav laika un telpas ieiet visos sīkumos, pietiek, ja saka, ka tā liecina par labu komponistu, kas stādams augstu arī kā diriģents. Liberta dekorācija — ir krāšņas, tāpat arī nacionālie tautas tērpi. Daudzi solisti varēja pilnīgi attīstīt visu savu mākslu. Viss ballets guva pilnīgus panākumus un sniedza izcilus baudu publikai, kas brāzmaini aplaudēja gandrīz vai pēc katras epizodes. Viesizrādes izbeigušās, bet atmiņas dzīvos — tie ir operas šefa Forsēta vārdi un tiem piekūr visi, kas piedalījušies) šinī zviedru operas vēsturiskā notikumā».

«Dagens Nvheter» vispirms apskata «Mīlas uzvaras» saturu un saka, ka tautiska noskaņojuma bijis gandrīz par daudz,

•lai gan bijis skaisti redzēt raibos tautas tērpus majestātisko dekorāciju rāmjos». Visvairāk aplausu guva baltā orehideja Mirdza Griķe, kas nodejoja skaistu prestissimo solo ar graciozo pašapziņu, kādu var gut caur pilnīgas tehnikas sasniegumiem. Tangijevas dejas bija labākas jautra žanrā, nekā sentimentālā. Visskaistākais bija pēdējais cēliens aizvēsturiskā latvju pilī. Arvien vairāk pieauga interese. Tikai velti visu vakaru izgaidi—jas uz paša varoņa dejām. Viņa loma ierobežojās savas līgavas neskaitāmas reizes pacelšanā, kas ļoti žēl, jo viņš ir jzv cilus dejotājs.

Izrādi var tikai apbrīnot. Rīgā strādā uz stipras tradīcijas j>>»lnatierf. tiem labākiem pasaule . Varbūt tas izpaužas vēl _ labāki klasiskā balletā nekā faMsloMska fantāzija.»

«Svenska Dagbladet» arī Mozesi Pergaments sava kritikā nevar atrast neto negatīvu, kam piekerties. ViaŠ apraksta uzveduma saturu un saka, ka tāpat, kā iepriekšējos vakaros visa izrāde īpamatota uz klasiskās balletdejas estētikas. Tangijeva-Birzniece galvenā lomā atkal ieguvusi godalgu . Viņa var dejojot un ipiedot izteiksim" dvēseles pārdzīvojumiem1 . Spilgts mimisks talants piemīt arī Betijai Tobias, kurai viņas loma deva bagātīgu iespēju izpausties. Starp citu, no dejojajiem pirmā vietā atkal minams Lēmanis.

Pēdējā skata dekorācijas iekārtotas arhitektoniski, kamēr citi skati ierīkoti 1 vairāk pēc operas šablona, Mediņa mū-zika apstiprināja komponista izveicību kā instrumentātoru, bet arī viņa tieksmes uz skarbām skaņām. Melodiskās skanas ir plūstošas, lai gan ļoti vienkāršas un bezpersoniskas .

Arī pēdējā izrātie bija liels panākums, ko arī apstiprināja operas sefsi Forsels, sakot, ka šīs viesizrādes tiks ierakstītas zviedru operas vēsturē».